

DEŠNIČINI SUSRETI

2020.

**(NE)POZNATI DESNICA:
PREMA RUKOPISNOJ OSTAVŠTINI**

FILOZOFSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU
CENTAR ZA KOMPARATIVNOHISTORIJSKE I INTERKULTURNE STUDIJE

Znanstveni skup s međunarodnim sudjelovanjem
Desničini susreti 2020.

**(NE)POZNATI DESNICA:
PREMA RUKOPISNOJ
OSTAVŠTINI**

Vijećnica Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Ivana Lučića 3,
četvrtak i petak, 12. i 13. studenoga 2020.

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Centar za komparativnohistorijske i interkulturalne studije
Program „Desničini susreti“

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Odsjek za kroatistiku

Hrvatsko društvo pisaca, Zagreb

Srpsko kulturno društvo „Prosvjeta“, Zagreb

Fotografija na naslovnici:

Dalibor Parać, *Skica za portret Vladana Desnice*, Bari, studeni 1944.
(Osobna ostavština Vladana Desnice)

DESNIČINI SUSRETI 2020.

(NE)POZNATI DESNICA:
PREMA RUKOPISNOJ OSTAVŠTINI

PROGRAM RADA
SAŽECI IZLAGANJA
BIOBIBLIOGRAFIJE SUDIONIKA

The logo for FF press, featuring the letters 'FF' in a stylized font with a horizontal line through them, followed by the word 'press' in a lowercase sans-serif font.

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Zagreb 2020.

Vladan Desnica u zagrebačkim studentskim danima kasnih 1920-ih godina
(Osobna ostavština Vladana Desnice)

PRIPREMNI ODBOR

Ana Brnardić

(Hrvatsko društvo pisaca)

izv. prof. dr. sc. **Suzana Coha**

(Odsjek za kroatistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu)

dr. sc. **Nataša Desnica-Žerjavić**

(Društvo za obnovu i revitalizaciju Kule Stojana Jankovića – Mostovi)

dr. sc. **Uroš Desnica**

(Društvo za obnovu i revitalizaciju Kule Stojana Jankovića – Mostovi)

dr. sc. **Matko Globačnik**

(Centar za komparativnohistorijske i interkulturalne studije
Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu)

prof. dr. sc. **Zvonko Kovač**

(Odsjek za južnoslavenske jezike i književnosti Filozofskog fakulteta
Sveučilišta u Zagrebu)

Ana Kovačević

(Hrvatsko društvo pisaca)

doc. dr. sc. **Vlatka Lemić**

(Središnji ured za arhivsku građu Sveučilišta u Zagrebu)

dr. sc. **Drago Roksandić**, prof. emeritus

(Centar za komparativnohistorijske i interkulturalne studije
Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu)

Velimir Visković

(Hrvatsko društvo pisaca, Zagreb)

Slobodan Živković

(SKD „Prosvjeta“, Zagreb)

Predsjednik Pripremnog odbora

dr. sc. **Drago Roksandić**, prof. emeritus

Tajnik Pripremnog odbora

dr. sc. **Matko Globačnik**

*Voditelj Programa društveno-humanističkih i kulturoloških istraživanja
Centra za komparativnohistorijske i interkulturalne studije
Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, „Desničini susreti“*

dr. sc. **Drago Roksandić**, prof. emeritus

PREDGOVOR

Objavljivanje *Desničina epistolara (Svezak 1. 1910. – 1945.)* i zbirke *Zasluženi odmor. Kratke novele iz ostavštine* Vladana Desnice kao 18. i 19. sveska Biblioteke Desničini susreti Centra za komparativnohistorijske i interkulturalne studije te FF pressa Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, odnosno kao 1. i 2. sveska njezine serije „Izvori“, povod su da se rasprava na ovome znanstvenom skupu usredotoči na kritičko propitivanje artefakata iz Desničina epistolara, koji potječu iz razdoblja od 1910. do 1945. (a pohranjeni su u njegovoj osobnoj ostavštini u obiteljskom posjedu), te na prvi put objavljene kratke novele, također iz piščeve ostavštine.

Među upravo objavljenim kratkim novelama jest i novela „Zasluženi odmor“, po kojoj je naslovljena cijela zbirka, a za koju je Desnica eksplicitno kazao da je bila prvi njegov rad pisan s namjerom da ga publicira, i to u *Politici*. Desničine tvrdnje u *Hotimičnom iskustvu* upućuju na to da su upravo objavljene kratke novele izvorno pisane 1930-ih, dakle u periodu iz kojega potječe i većina objavljenih pisama u prvome svesku *Desničina epistolara*. Stoga su i jedno i drugo izdanje poticajan predložak za kritičku raspravu o „mladom Desnici“, koja će prijeći granice manje-više kanoniziranih pristupa piscu i njegovu ranom djelu.

Uostalom, jedanaest godina ranije, na „Književnom petku“, u Zagrebu 1955., govoreći o svome predratnom književnom sazrijevanju, autoironizirao je svoje rane radove: „Podsmjehnem se kad se sjetim da su moje pripovijetke iz predratne propale zbirke bile, gotovo mahom, skroz intelektualizirane, kozmopolitske, i čak ‘apstraktne’, ljudi i zbivanja u njima nisu imali baš nikakvog lokalnog karaktera niti stvarnije veze s našom, najčešće ni s bilo kojom drugom određenom sredinom. Bile su, ne samo tematski nego i po tretmanu, kudikamo – ‘modernije’ nego one koje sam pisao kasnije.“

Budući da *Desničin epistolar* najvećim dijelom sadržava pisma i poruke koje su bile upućene njemu, ali i ocu Urošu te stricu Bošku, dragocjeno bi isto tako bilo – slijedom sačuvanih tragova njihovih korespondenata – pronaći u tim ostavštinama ili, pak, u ostavštinama trećih osoba pisma i poruke ili daljnja svjedočanstva o Vladanu Desnici i njegovoj obitelji iz spomenutih godina.

Desničin epistolar dostupan je u integralnoj pdf verziji na sljedećoj poveznici: <http://ckhis.ffzg.unizg.hr/files/file/pdf/biblioteka/desnicini-susreti/DS-18-Desnicin-epistolar-1.pdf>.

Javno su također dostupni sadržaj zbirke *Zaslужeni odmor* te predgovor toj zbirci koji je napisao pokojni akademik Tonko Maroević. Bio je to vjerojatno jedan od posljednjih njegovih napisanih tekstova. Dragom Tonku, koji je od obnove *Desničinih susreta* bio njihov „dobri duh“, posvećujemo ovogodišnji znanstveni skup.

Drago nam je što Vas možemo podsjetiti da su *Desničini susreti 2020.* već započeli održavanjem književne večeri „Prozne posvete Vladanu Desnici“, u realizaciji Hrvatskog društva pisaca – na piščev rođendan – 17. rujna 2020. godine. (Vidjeti program na str. 11). Time je nastavljena praksa, inicirana prošle godine, kada je Hrvatsko društvo pisaca programom „Mudrac na suncu’. Pjesničko-glazbene posvete Desnici“, 20. rujna 2019., na umjetnički jedinstven način posvjedočilo koliko je ovaj medijski slabo čujni klasik hrvatske književnosti vitalan i aktualan među kulturnim stvaraocima.

U trenutku kada slažemo ovu programsku knjižicu ne znamo hoće li ovaj znanstveni skup u okviru *Desničinih susreta 2020.* biti održani *in vivo* ili korištenjem jednim od digitalnih konferencijskih programa. Učinit ćemo sve da budu realizirani u skladu s epidemiološkim regulama. Svi najavljeni prilozi bit će objavljeni u Zborniku *Desničinih susreta 2021.*

**Desničini susreti 2020.
(Ne)poznati Desnica:
prema rukopisnoj ostavštini**

PROGRAM RADA

Desničine susrete 2020. financiraju Gradski ured za kulturu Grada Zagreba, Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske i Ured za nacionalne manjine Vlade Republike Hrvatske.

PROGRAM RADA

PRVI DAN

Četvrtak, 12. studenoga 2020., s početkom u 12.00 sati

Vijećnica Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Ivana Lučića 3

12.00 – 13.00: Otvaranje *Desničinih susreta 2020.*

Dobrodošlica:

Drago Roksandić

&

Predstavljanje izdanja

Vladan Desnica, *Zasluženi odmor*

(prir. Vladan Bajčeta; pred. Tonko Maroević),

Centar za komparativnohistorijske i interkulturalne studije i

FF press Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu,

Zagreb 2020.

Govore:

Zvonko Kovač

Marina Protrka Štimec

&

Vladan Desnica i Zagreb, 1924. – 1930. i 1945. – 1967.

Znanstveni skup s međunarodnim sudjelovanjem Desničini susreti 2019.

(ur. Drago Roksandić)

Govore:

Marko Petrak

Filip Šimetin Šegvić

Boris Bui

Moderator:

Drago Roksandić

13.00 – 15.00: Stanka za ručak sudionica/sudionika skupa

Prva sjednica

(predsjedaju: Sanja Roić i Matko Globačnik)

15.00 – 15.20: Zvonko Kovač, *Kritičko izdanje i interpretacija (uz novele iz ostavštine Zasluzeni odmor Vladana Desnice)*

15.20 – 15.40: Dubravka Bogutovac, *Tetka i strina kao metaftonimija: Desnica, Domanović, Basara*

15.40 – 16.00: Nikolina Šimetin Šegvić, *Diskusija o intelektualcu i modernom čovjeku: moderno u imaginarnom i realnom gradu*

16.00 – 17.00: Rasprava

DRUGI DAN

Petak, 13. studenoga 2020., s početkom u 9.00 sati

Vijećnica Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Ivana Lučića 3

Druga sjednica

(predsjedaju: Svjetlan Lacko Vidulić i Dubravka Bogutovac)

9.00 – 9.20: Vladimir Gvozden, *Desničin epistolar: iščitavanje putanja i dispozicija u književnom polju između dva svetska rata*

9.20 – 9.40: Iva Grgić Maroević i Sanja Roić, *Kvartine i soneti: stihovna prepiska Uroša Desnice i Jove Marčetića*

9.40 – 10.00: Šime Pilić, *Splitski korespondenti u Desničinom epistolaru*

10.00 – 10.30: Rasprava

10.30 – 10.50: Stanka

Treća sjednica

(predsjedaju: Iva Grgić Maroević i Nikolina Šimetin Šegvić)

10.50 – 11.10: Helena Peričić, *Liječnik Božo Peričić u Desničinu epistolaru*

11.10 – 11.30: Bojan Đorđević, *Petar Kolendić i Desnice – sudbina jedne naučne studije*

11.30 – 11.50: Matko Globačnik, *Boško Desnica na tragu uskoka Ilije Smiljanića*

11.50 – 12.20: Rasprava

12.20 – 12.40: Stanka

Četvrta sjednica

(predsjedaju: Zvonko Kovač i Helena Perčić)

12.40 – 13.00: Drago Roksandić, *Desnica i partizani, Desnica u partizanima*

13.00 – 13.20: Svjetlan Lacko Vidulić, *Tko je tko u NDH? Novi prilozi za biografiju Viktora Ramova*

13.20 – 13.40: Zorica Hadžić i Željko Milanović, *Nepoznata pisma Vladana Desnice Živanu Milisavcu*

13.40 – 12.10: Rasprava

14.10 – 14.30: *Zaključno vrednovanje „Desničinih susreta 2020.“ i razmjena mišljenja o temi „Desničinih susreta 2021.“*

h,d,p,

hrvatsko društvo pisaca
croatian writers society

Desničini susreti 2020.

Hrvatsko društvo pisaca

Poziva Vas na događaj

Prozne posvete Desnici

Dvorana Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža,
Frankopanska 26, Zagreb

četvrtak, 17. rujna 2020. u 19 sati

Sudjeluju:

Zoran Ferić

Nada Gašić

Julijana Matanović

Borivoj Radaković

Moderira:

Velimir Visković

~ ~ ~

DOBRODOŠLI!

MALI UREDNIČKI IZBOR CITATA IZ ZASLUŽENOG ODMORA I DESNIČINA EPISTOLARA

„Eto vidiš, – zausti prijatelj i opet se na licu pojavi onaj progutani konjak sa pritrunom –, kanio sam uzeti mjesec dana dopusta prije nego sjednem i napišem referat o ‘otkriću’ – vjeruj mi, tako sam premoren da mi je to zbilja potrebno; kanio sam da pođem negdje u brda, u samoću, u tišinu.“ (*Zasluženi odmor*, 30)

„Našao sam! Ti nisi mogao da se sjetiš za tri mjeseca, a ja sam odmah našao, čim sam prelistao nekoliko brojeva!“ (*Zasluženi odmor*, 30)

„Ja nisam neprijatelj modernoga, ali vjeruj da je to ipak samo iluzija kad se vama mladima čini da je poezija od Eshila do Rilkea samo mrvicu mrdnula naprijed, da je svijet pokrčio od svog postanka do juče usve deset koraka, a od juče do danas – stotinu.“ (*Zasluženi odmor*, 72)

„Oni traže novu riječ, ali se nove istine izrazuju kroz stare i poznate riječi.“ (*Zasluženi odmor*, 79)

„Otkriće tajne života i smrti, otkriće formule besmrtnosti – sve bi se to i opet čulno izrazilo onim tridesetkom slova koja ima alfabet.“ (*Zasluženi odmor*, 79)

„Nisam stigao ni da pregledam rukopis ni da ga popravim, ni da ga dadem otkucati. Sve to izvrši sam.“ (Boško Desnica – Vladanu Desnici, *Desničin epistolar*, 82)

„Najprije pročitaj rukopis pa ga korigiraj i dižinfetaj po tvom ukusu i miloj volji...“ (Boško Desnica – Vladanu Desnici, *Desničin epistolar*, 133)

„Rekoše mi da moram moliti da mi prime Almanah i smatrati se sretnim ako ga prime, jer da imaju na pretek rukopisa koji se nude da ih štampaju i kojih bi autori bili sretni kad bi to postigli – to mi je fala što sam – bez koristi i slave – uložio nemali trud i energiju za opću korist.“ (Vladan Desnica – Urošu Desnici, *Desničin epistolar*, 158)

„Ja sam bio ponudio piscu da ću mu staviti na raspolaganje članke i rukopise kontove /conte Ilija Dede Janković – M. G./, njegovu prepisku, i saopćiti mu biografske i druge podatke, pa sam to spravan da učinim i do godine kad bude više mogućnosti za bolju i iscrpniju obradu tog predmeta.“
(Vladan Desnica – Privredno kulturnoj matici Šibenik, *Desničin epistolar*, 248)

„neka otac svakako izbavi od marka cara i donese moj rukopis = vladan“
(Vladan Desnica – Sergiju Urukalu /brzovjav/, *Desničin epistolar*, 286)

Izabrao: Matko Globačnik

**Desničini susreti 2020.
(Ne)poznati Desnica:
prema rukopisnoj ostavštini**

SAŽECI IZLAGANJA

Dubravka Bogutovac

Katedra za južnoslavenske jezike i književnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

dubravka_bogutovac@yahoo.com

Tetka i strina kao metaftonimija: Desnica, Domanović, Basara

Članak polazi od priče „Tetka Melanija“ Vladana Desnice i istražuje metaftonimičnost pojma „tetka“ u pripovijednoj strukturi. Potom se uspostavlja intertekstualna relacija ove priče i dviju priča kojima su također nosivi pojmovi „tetka“ i „strina“: priče Radoja Domanovića „Mrtvo more“ i romana Svetislava Basare *Dugovečnost*. Značenja ovih pojmova analiziraju se u kontekstu teorije metaftonimije (Goossens: 1990). Članak istražuje sinegdohalni potencijal pojmova „tetka“ i „strina“ u kontekstu priče i daje moguće odgovore na pitanje zašto sva trojica autora i pripovjedača uzimaju lik tetke/strine kao sinegдохu, odnosno metaftonimiju države/vlasti/društvenog sustava.

Bojan Đorđević

Katedra za bibliotekarstvo i informatiku Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu

nalesko1965@gmail.com

Petar Kolendić i Desnice – sudbina jedne naučne studije

U radu se, na osnovu pisama objavljenih u *Desničinom epistolaru*, te dodatne arhivske građe, govori o saradnji Petra Kolendića u *Magazinu Sjeverne Dalmacije* i o odnosima sa Boškom i Vladanom Desnicom.

Matko Globačnik

Centar za komparativnohistorijske i interkulturalne studije Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
mglobacn@gmail.com

Boška Desnica na tragu uskoka Ilije Smiljanića

Istraživači zainteresirani za otkrivanje novih podataka o književniku Vladanu Desnici i njegovoj obitelji do 1945. godine u svojim će istraživanjima hrvatskih arhiva zasigurno puno češće nailaziti na izvore koji se odnose na Boška nego na Vladana Desnicu. Vladanova svestranog „barbu“ (strica) može se naći, među ostalim, u ulozi uglednog odvjetnika, strastvenog prevoditelja strane književnosti, lokalnog antikvara, političara često na krivoj strani povijesti, minucioznog istraživača dalmatinske prošlosti te zaslužnog arhivara. Tema ovoga članka tiče se jedne epizode iz prve polovine tridesetih godina prošloga stoljeća koja može jasnije prikazati narav Boška Desnice kao antikvara i istraživača prošlosti svoga zavičaja. Tragajući za pogrebnim ostacima uskočkog junaka Ilije Smiljanića, on će doći u kontakt s direktorom Arheološkoga muzeja u Splitu Mihovilom Abramićem i kustosom Muzeja Savske i Primorske Banovine u Kninu Stjepanom Gunjačom. Članak će prije svega na temelju arhivskih izvora i materijala u nedavno objavljenom *Epistolaru* ocrtati navedenu epizodu, smjestiti je u kontekst ondašnjih Desničinih i širih jugoslavenskih istraživanja povijesti dalmatinskih uskoka te na taj način pokušati detaljnije nego do sada prikazati odnos Boška Desnice prema kulturi, baštini, lokalnoj prošlosti i državnim institucijama, a time i njegov širi svjetonazor.

Iva Grgić Maroević

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zadru
igrgic@unizd.hr

Sanja Roić

Centar za komparativnohistorijske i interkulturalne studije Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
sroic@ffzg.hr

Kvartine i soneti: stihovna prepiska Uroša Desnice i Jove Marčetića

Dvojica prijatelja Dalmatinaca, diplomiranih pravnika bečkog sveučilišta, Uroš Desnica (1874. – 1941.) i Jovo Marčetić (1885. – 1954.), dopisuju se u travnju 1925. u stihovima na zaratinskom (talijanskom zadarskom) dijalektu. Uroš Desnica napisao je deset kvartina, a Marčetić vijenac od jedanaest soneta. Marčetić je vršnjak i kolega Uroševa brata, a Vladanova strica Boška (1886. – 1945.), također diplomiranog pravnika Sveučilišta u Beču. Iz objavljene prve knjige *Desničina epistolara* evidentna je njegova bliskost sa stricem, a susreti s Marčetićem, očevim i stričevim prijateljem nastavili su se u Zagrebu, gdje su obojica živjela. Stihovna prepiska Desnica – Marčetić sačuvana je u obiteljskom arhivu Desnica u Zagrebu u strojopisu, s rukopisnim dodacima. Vedar i duhovit sadržaj sastavaka otkriva bravuroznost dvojice dopisnika o temama „malih stvari“. U radu ćemo se osvrnuti na formalne i sadržajne aspekte pjesničkih tekstova, profile dopisnika te povijesni, socijalni i kulturološki kontekst u kojem su sastavci nastali.

Vladimir Gvozden

Odsek za srpsku književnost Filozofskog fakulteta Univerziteta u Novom Sadu
vladimir.gvozden@ff.uns.ac.rs

Desničin epistolar: iščitavanje putanja i dispozicija u književnom polju između dva svetska rata

Desničin epistolar poslužiće kao građa za ispitivanje putanja i dispozicija u književnom polju između dva svetska rata. Prema dosadašnjim istraživanjima jasno je da je književno polje u ovom razdoblju bilo dobro strukturirano i

da je samim tim stvaralo velika očekivanja kod pisaca i čitalaca. Prostor književnog delovanja bio je vezan za široku jugoslovensku teoritoriju i veći broj kulturnih centara. Postojala je potreba za prevodenjem značajnih dela, kao i za visokim intelektualnim nivoom umetničkih proizvoda. Budući da je uloga Vladana Desnica u modernističkim i estetičkim tokovima evidentna, sada je potrebno pomno pročitati njegov epistolar iz pomenutog razdoblja kako bismo određene intuitivne uvide potkrepili i činjeničnim dokazima.

Zorica Hadžić

Odsek za srpsku književnost Filozofskog fakulteta u Novom Sadu
zorica_hadzic@ff.uns.ac.rs

Željko Milanović

Odsek za srpsku književnost Filozofskog fakulteta u Novom Sadu
zeljko@ff.uns.ac.rs

Nepoznata pisma Vladana Desnice Živanu Milisavcu

U radu se istražuju nepoznata pisma Vladana Desnice upućena Živanu Milisavcu. Desničina pisma Milisavcu upotpunjuju njihovu prepisku o kojoj je Milisavac pisao u tekstu „Prepiska u trouglu. Krklec – Desnica – Đ. Teodorović“, prvobitno objavljenom u *Sveskama Matice srpske* (1993.) a zatim i u knjizi *Autoportreti s pisama* (1997.). Iako je Milisavac priredio, uz komentare, dvadeset i sedam pisama Vladana Desnice, šest pisama koja prvi put predstavljamo u radu (dva pisma iz 1949., dva iz 1951. i dva iz 1953. godine), ostala su izvan njegovog vidokruga. Do sada nepoznata pisma ne samo da, zahvaljujući novim detaljima, koriguju i dopunjuju Milisavčeve komentare, već nude i širi kontekst za razumevanje saradnje Vladana Desnice sa Maticom srpskom.

Zvonko Kováč

Odsjek za južnoslavenske jezike i književnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

zkovac@ffzg.hr

**Kritičko izdanje i interpretacija (uz novele iz ostavštine
Zasluženi odmor Vladana Desnice)**

Južoslavenska filologija, posebno njen noviji razvojni smjer – južoslavenska književna historiografija, osim što se u pojedinim južnoslavenskim zemljama raspala kao jedinstvena disciplina, sustavno je zanemarivala kritička izdanja kanonskih djela i pisaca, posebno dvo-, višepripadnih, međuknjiževnih autora, poput Vladana Desnice. Zbog toga je kritičko izdanje Desničinih kratkih novela iz ostavštine *Zasluženi odmor* – uz koje priređivač Vladan Bajčeta nastoji dovesti u vezu, uskladiti (jezično, stilski, ali i na razini cjeline opusa) „nove“ pojedinačne priče s cjelinom Desničina opusa – dobra prigoda da se upozori kako kritička izdanja ne moraju biti samo vrijedan doprinos kompletiranju opusa pisca nego su i neophodna predradnja, predanaliza, suvremenim interpretacijama koje svoje tumačenje utemeljuju na stilskim i poetičko-semantičkim pojedinostima. Kritičko izdanje daje sigurnost i kritičkoj reinterpretaciji, kakva je u vidu predgovora i pokojnog akademika Tonka Maroevića, koji pridonosi određenom poetičkom zaokruživanju, pa i reinterpretaciji dijela Desničina opusa koji se odnosi na autobiografske sadržaje. Suprotno nego što smo navikli pri tumačenju Desničinih djela, Maroevićeva rasprava posebno stavlja naglasak na one elemente u objavljenim tekstovima iz zaostavštine koji se mogu povezati s osobom pisca, njegovim privatnim stavovima, razočaranjima ili odustajanjima, nedovršenim poslovima te se mogu čitati i kao manje šifrirane autopoeitičke objave. Slijedom obaju doprinosa, u ovom radu propitivat će se odnos kritičkoga izdanja i interpretacije na nekim od ključnih mjesta analize, s posebnom osvrtom na „portretne novele“ i smještanje Desničine zaostavštine u širi književnopo- vijesni kontekst (sklon sam govoriti o Desničinu svojevrsnom „konzervativnom modernizmu“, koji ga, nakon iskustva s neizvijenim postmodernizmom u nas, čini i danas aktualnim).

Helena Peričić

Odjel za kroatistiku Sveučilišta u Zadru
hpericic@gmail.com

Liječnik Božo Peričić u *Desničinu epistolaru*

Poznati dalmatinski liječnik, dr. Božo Peričić (Sukošan, 6. XII. 1865. – Split, 19. IV. 1947.), koji se ujedno istaknuo i svojim prosvjetiteljskim, književnim, pa i prevoditeljskim djelovanjem, bio je uključen u živote članova obitelji Vladana Desnice, i kao njihov obiteljski liječnik, ali i kao prijatelj i sugovornik u intelektualnim druženjima. U svom izlaganju, odnosno prilogu autorica namjerava uputiti na zanimljivosti iz toga prijateljskog odnosa koji je izrastao iz potrebe za elementarnom medicinskom pomoći, pa i upozoriti na neke činjenice s kojima se u proučavanju Peričićeva filološkog rada sada prvi put susreće. Kako je već ukazivala u svojim objavljenim prilogima, Peričićev je prijevod Shakespeareova *Hamleta*, po svemu sudeći, prvi izravni prijevod Bardove tragedije na hrvatski jezik. To je zapravo najvažniji podatak iz humanističkoga djelovanja liječnika Bože Peričića. U *Desničinu se epistolaru*, pak, Peričić spominje više puta, što upućuje na uistinu nezamislivu ulogu toga vrsnoga i utjecajnoga medicinaru u svakodnevici obitelji znamenitoga pisca Vladana Desnice. Autorica dakle namjerava rasvijeliti neke manje poznate ili dosad potpuno neznanе pojedinosti koje će, vjeruje, pridonijeti stvaranju – barem u jednom segmentu, potpunije slike o životu obitelji Desnica.

Šime Pilić

spilic@ffst.hr

Splitski korespondenti u *Desničinu epistolaru*

U knjizi *Desničin epistolar. Svezak 1. 1910. – 1945.* (ur. Drago Roksanđić) ima ukupno oko 270 pisama od stotinjak korespondenata. Prema Kazalu mjesta, od svih naselja, regija i država (144) na najviše stranica, a to znači i u pismima, spominje se grad Split (potom redoslijedom: regija Dalmacija i Obrovac podjednako te gradovi Zagreb i Zadar također podjednako).

Od ukupnog broja pisama, njih četrdesetak upućeno je Vladanu Desnici iz Splita od dvadesetak korspodenata. Ljudi koji su mu pisali bili su pretežno kulturni djelatnici: književnici i književni kritičari, glazbenici, skladatelji, slikari i drugi umjetnici, ali i profesori, povjesničari i političari. (Navodimo samo neke od njih: J. Barać, V. Bulić, J. Gotovac, J. Jablanović, I. Parać, V. Parać, A. Petravić, N. Roje, V. Rismondo i dr.). Formalnom i stvarnom analizom pisama u fokusu je priloga kulturni krug Splita i njegov urbani ambijent u kojemu se kretao i kojemu je pripadao i Vladan Desnica.

Drago Roksandić

Centar za komparativnohistorijske i interkulturene studije Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
drago.roksandic@ffzg.hr

Desnica i partizani, Desnica u partizanima

Mnogobrojni su kulturni stvaraoci u svim južnoslavenskim kulturama u različitim situacijama i na različite načine kolaborirali u Drugom svjetskom ratu. Mnoge se među njima i prije, a naročito nakon 1990. godine, nastojalo „razumjeti“, htjelo im se „oprostiti“, a u novije vrijeme hoće ih se ne samo rehabilitirati nego i etabrirati u nacionalnim kulturnim panteonima. Izgleda da je Vladan Desnica u tome apartna iznimka. Otkako je objavio *Zimsko ljetovanje* (1950.), ne prestaje ga se denuncirati – najprije zaplotnjački, potom u „krugovima“, a 1961. i javno, na „marginama“ Kongresa Saveza književnika Jugoslavije, da je bio – a za neke i ostao – četnik. Što je jasnije bivalo da je već za života postao književni klasik, spomenuta denuncijacija, koja je za njega bila vrlo bolna, ciklički se javljala u prepoznatljivim epicentrima. Koliko god on na nju reagirao gdje i kada je smatrao da je to nužno, koliko god nakon njegove smrti reagirali njegovi potomci pa na različite načine i drugi koji su se osjećali pozvanima, denuncijacija se i dalje javljala. U najnovije vrijeme njezin je cilj i dalje Desnica, ali su cilj postali i *Desničini susreti*. Jedno i drugo obezujuje da se radikalno kritički propita kako temu „Desnica i partizani, Desnica u partizanima“, pa tako i sve „dokumente“ na kojima se temelji denuncijacija o njegovu „četništvu“.

Nikolina Šimetin Šegvić

PDS Moderna i suvremena hrvatska povijest u europskom i svjetskom kontekstu, Odsjek za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
nikolina.simetinsegvic@gmail.com

Diskusija o intelektualcu i modernom čovjeku: moderno u imaginarnom i realnom gradu

Jedan je od težih zadataka u intelektualnoj povijesti, ali i općenito, definirati moderno, modernizam ili modernitet, a vjerojatno je još teže postaviti periodizacije moderne epohe, modernizma, moderne i svih drugih izvedenica iz ovog naziva. Američki povjesničar Peter Gay je u svojoj knjizi *Modernism* (2008.) tome doskočio napisavši: „Modernizam je mnogo lakše objasniti primjerom nego definirati.“ Prvi svjetski rat označio je snažnu granicu prvih generacija modernista. No, koliko god su strahote Velikog rata utjecale na nadolazeću generaciju umjetnika koji su se okrenuli raznim oblicima apstraktnog, ideja modernosti, modernoga (suvremenoga) i modernog čovjeka opstajala je kao jedan aspekt vjere u razvoj i napredak u međuratnom svijetu punom političkih i socijalnih nestabilnosti. Prvim svjetskim ratom srušen je stari svijet i stari poredak te je nastupilo vrijeme modernog (suvremenog) čovjeka. Kako rezovi nisu jednostavni i precizni, taj je moderni čovjek i dalje u stalnoj komunikaciji i borbi s nasljedstvom i ostacima svugdje prisutne prošlosti. Među „najmodernijima“ u ovom međuratnom razdoblju jesu i arhitekti, koji su još oko prijelaza stoljeća snažno nastupili tražeći svoje mjesto, u čemu će im upravo društveno-političke okolnosti između dvaju svjetskih ratova najviše pomoći. Istovremeno, mladi Vladan Desnica piše prve novele s namjerom njihove objave, koje je kasnije smatrao „modernijima“ od mnogo toga što je kasnije objavio kao već zreli pisac. Velike intelektualne debate u međuratnom periodu nadilaze te izazivaju do tada još rijetko zabilježene prijelaze između tradicionalnih granica umjetnosti. Iako Desnica nije sudjelovao u intelektualnom dijalogu književnika i arhitekata, hrvatski su književnici prisutni u intelektualnim raspravama o arhitekturi još od Matoša 1908. i Krleže 1924. godine. U ovom će se izlaganju tragati za modernim i modernosti u gradu i arhitekturi međuratnog perioda, kao i za Desničinih novelama objavljenima u zbirci *Zasluženi odmor* (2020.), s naglaskom na aspekte odnosa modernoga prema tradicionalnoj baštini, u čemu će značajna biti i

naknadna kritička recepcija samog Desnice prema vlastitoj modernosti, kao i propitivanja arhitekata što znači biti moderan u arhitekturi. Pritom će se pokušati dekonstruirati ideja da modernizam i moderno u sebi sadrži isključivo negaciju *nemodernoga*, odnosno *tradicije* te ih sagledati u dijaloškom odnosu. Ili, riječima Susan Stanford Friedman: „Modernizmu je potrebna tradicija da bi je inovirao. Tradicija se formira tek u pobuni protiv nje same,“ (*Definitional Excursions: The Meanings of Modern/ Modernity/Modernism*, 510).

Svetlan Lacko Vidulić

Odsjek za germanistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
svidulic@ffzg.hr

Tko je tko u NDH? Novi prilozi za biografiju Viktora Ramova

Tekst objavljen u zborniku radova s *Desničinih susreta 2015.* pod naslovom: „Viktor Ramov (1889.–1974.), dužnosnik NDH. Kolektivno pamćenje između obiteljske priče, historiografije i arhiva“ zahtijeva faktografske i metodološke dopune.

1. Treba uzeti u obzir Ramovljev publicistički i politički angažman u međuratnom razdoblju: bio je vlasnikom lista *Međimurski Hrvat. Novine za prosvjetu, gospodarstvo i politiku* (1923. – 1925.). Uhapšen je u prosincu 1924., zajedno sa šurjakom Adolfom Uršićem koji je uređivao opozicijska glasila *Slobodni građanin* (1919. – 1921.), *Hrvatsko jedinstvo* (1924.) i *Narodno jedinstvo* (1925. – 1929.). Godine 1932. Ramov je navodno još jednom uhapšen zbog isticanja natpisa „Dolje ujedinjenje, živila Hrvatska“. U kojoj je mjeri predratni politički angažman na pozicijama nacionalističke oporbe odredio put prema visokim položajima u upravnom aparatu NDH?

2. Kritika povjesničarske struke (u privatnoj komunikaciji) s jedne strane, naivno revizionističko krivotvorenje na hrvatskoj *Wikipediji* s druge strane, još su jednom pokazali osjetljivost tematike i složenost kolektivnog pamćenja. Na tragu spomenutih reakcija nastojat ću dodatno obrazložiti i kritički preispitati metodološki eksperiment prvoga rada o Viktoru Ramovu (iz zbornika radova s *Desničinih susreta 2015.*). Kao jedini diskurs koji bi mogao obuhvatiti kako individualnu tako i univerzalnu dimenziju moralnih dilema pojedinca u ekstremnim uvjetima totalitarnih režima nadaje se – umjetnička fikcija.

**Desničini susreti 2020.
(Ne)poznati Desnica:
prema rukopisnoj ostavštini**

BIOBIBLIOGRAFIJE SUDIONIKA

Dubravka Bogutovac (1981.), znanstvena suradnica na Odsjeku za južnoslavenske jezike i književnosti te geštalt psihoterapeutkinja. Uredila zajedno s Virnom Karlić i Sanjom Šakić zbornik *Što sanjamo* (2019.). Autorica je nekoliko desetaka stručnih i znanstvenih radova, kao i monografske studije o ranoj prozi Svetislava Basare, koja je u procesu objavljivanja. Aktualni predmet njezina znanstvenog interesa je sinegdohalnost u južnoslavenskim književnostima.

Bojan Đorđević (Trstenik, 1965.), završio osnovnu i srednju školu u rodnome mjestu. Diplomirao je, magistrirao i doktorirao na Filološkom fakultetu u Beogradu. Radi kao redoviti profesor na Katedri za bibliotekarstvo i informatiku Filološkog fakulteta u Beogradu na predmetima „Arhivistika“, „Muzeologija“ i „Dokumentalistika“. Saradnik je Instituta za književnost i umetnost u Beogradu. Zamjenik je glavnog urednika časopisa *Književna istorija* i član uredništva časopisa *Zbornik Matice srpske za književnost i jezik*. Proučava dubrovačku književnost, srpsko-hrvatske kulturne i književne veze te kulturnu istoriju Srba i Hrvata. Objavio je trinaest monografija i sto trideset znanstvenih studija.

Matko Globačnik (Zagreb, 1990.), urednik je u nakladničkoj kući Plejada i član Vijeća Centra za komparativnohistorijske i interkulturne studije Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Na istome je fakultetu diplomirao i doktorirao, a za uspjehe na studiju više je puta nagrađivan. Objavio je četiri monografije iz područja povijesti i filozofije, više znanstvenih radova, prikaza i manjih priloga te je sudjelovao na mnogim znanstvenim skupovima u zemlji i inozemstvu. Bio je tajnik Pripremnog odbora *Desničinih susreta 2017*. Glavna su područja njegova istraživačkog interesa intelektualna i kulturna povijest te povijest filozofije i etike modernoga i suvremenog razdoblja.

Iva Grgić Maroević, redovita profesorica na Odjelu za talijanistiku Sveučilišta u Zadru, diplomirala je talijanski i engleski jezik i književnost te magistrirala i doktorirala iz književnosti, s prevodilačkim temama, na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Urednica je nekoliko traduktoloških zbornika, autorica niza znanstvenih i stručnih tekstova objavljenih u Hrvatskoj, Sloveniji, Italiji i Švicarskoj, kao i knjigâ *Osman i njegovi dvojnici* (Zagreb – Dubrovnik 2004.), *Poetike prevodenja* (Zagreb 2009.) i *Politike prevodenja* (Zagreb 2017.). U trima mandatima bila je predsjednicom Društva hrvatskih književnih prevodilaca, u dvama mandatima Centra za ženske studije u Zagrebu. Za prevodilački rad dobitnica je godišnje nagrade „Frano Čale“ Talijanskog instituta za kulturu u Zagrebu (1993.) i godišnje nagrade „Josip Tabak“ Društva hrvatskih književnih prevodilaca (2013.).

Vladimir Gvozden, književni kritičar i teoretičar, zaposlen na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu. Bio je gostujući profesor na Univerzitetu u Regensburgu, predavanja i seminare po pozivu je držao na univerzitetima u Bambergu, Giessenu, Pragu, Segedinu, Londonu, UPF-u Barcelona i Beču, gostujući istraživač bio je na univerzitetima u Torontu, Innsbrucku, Brnu i UPF-u Barcelona. Radovi su mu prevedeni na mađarski, makedonski, bugarski, španski, poljski i nemački jezik. Objavljene knjige: *Jovan Dučić putopisac. Ogled iz književne imago-logije* (2003.); *Činovi prisvajanja. Od teorije ka pragmatici teksta* (2005.); *Srpska putopisna kultura 1914-1940.* (2011.); *Književnost, kultura, utopija* (2011.); *Pregledni rečnik komparativističke terminologije u književnosti i kulturi* (ur. M. Radović, B. Stojanović-Pantović i V. Gvozden, 2011.); *Nine Serbian Poets. Anthology of Contemporary Serbian Poetry / Devet srpskih pesnika. Antologija novije srpske poezije* (2012.); *Gordost* (grupa autora, 2014.); *Književnost i otpor* (2015.); *Pohlepa* (grupa autora, 2015.); *Anatomija robe. Ogled iz kritike političke ekonomije* (zajedno sa A. Lošoncom, 2016.), *Komparativna književnost i kultura: kritički uvod* (2019.).

Zorica Hadžić (Novi Sad, 1977.), izvanredna profesorica na Odseku za srpsku književnost Filozofskog fakulteta u Novom Sadu. Studije srpske književnosti završila je na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu, gdje je obranila magistarsku i doktorsku tezu. Proučava srpsku književnost 19. i 20. stoljeća. Objavila je knjige: *Istorija jedne samoće. Poezija i proza Danice Marković* (2006.); *Tiha pristaništa Milete Jakšića* (2012.); *Beleške na marginama. O skrajnutim književnoistorijskim izvorima* (2015.); *O Milanu Ševiću* (2017.). Priredila je dvadesetak knjiga. Objavljuje u stručnim i znanstvenim časopisima. Uređuje ediciju „Novosadski manuskript“ Gradske biblioteke u Novom Sadu.

Svetlan Lacko Vidulić (1968.) studirao je germanistiku i komparativnu književnost na Filozofskom fakultetu u Zagrebu i Beču (Herderova stipendija). Radi kao red. prof. na Odsjeku za germanistiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Kao stipendist Humboldtove zaklade usavršavao se 2011. u Berlinu. Sudjelovao u radu nekoliko znanstvenih projekata s područja književnog transfera i književnih refleksa postjugoslavenskih ratova. Težišta znanstvenog rada: njemačka književnost 18. – 20. stoljeća, književni transferi njemačko-južnoslavenski, kultura sjećanja u postjugoslavenskim kontekstima. Novije publikacije: *Literatur studieren. Einführung in die germanistische Literaturwissenschaft. Zagreb: Leykam international 2016. - Schlaglichter der Moderne. Studien zur österreichischen Literatur im langen 20. Jahrhundert.* Zagreb, 2018.

Zvonko Kovač (1951.) predstojnik je Katedre za poredbenu povijest južnoslavenskih jezika i književnosti; gimnaziju je završio u Čakovcu, a diplomirao, ma-

gistrirao i doktorirao na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Osim u svojstvu nastavnika u svim zvanjima, na matičnom je fakultetu djelovao kao voditelj južnoslavističkih katedri, reformator i suosnivatelj studija južne slavistike te kao pročelnik Odsjeka za slavenske jezike i književnosti i pročelnik Odsjeka za južnoslavenske jezike i književnosti. Boravio je više puta na istraživačkim stipendijama A. von Humboldt, Basileus i dr. Na novom studiju južne slavistike, kao i na zagrebačkom doktorskom studiju, uz predavanja iz poredbeno-južnoslavističke problematike, interkulture povijesti književnosti i međuknjiževne kritike, redovito održava nastavu iz novije i suvremene južnoslavenske književnosti. Bio je do sada mentor za pet završena znanstvena magisterija, dvanaest završenih doktorata te za više desetaka diplomskih/magistarskih radova. Povremeno je predavao i na drugim sveučilištima u zemlji i inozemstvu (najviše na lektoratu u Göttingenu te kao gost-profesor u Rijeci), a u posljednje doba surađuje sa slavističkim središtima u Ljubljani, Mariboru, Novom Sadu, Hamburgu, Halleu, Kopru, Jeni, Baselu i dr.

U svojim istraživanjima, osim pojedinačnim piscima iz južnoslavenskih književnosti, posebno se bavio pitanjima interpretacije književnosti i esejistike, metodologijom povijesti književnosti, poredbenim analizama, književnom kritikom i sl. Bio je voditelj ili član više znanstvenih projekata, kako domaćih tako i inozemnih, bilateralnih. Uredničke poslove obavljao je ili obavlja u časopisima *Filološke studije*, *Kaj*, *Kolo*, *Poznańskie Studia Slawistyczne* te kao urednik znanstvenih zbornika. Piše i objavljuje književnu kritiku i poeziju od studentskih dana.

Relevantna bibliografija: *Interpretacijski kontekst*, Rijeka, 1987.; *Kritika knjigoslavlja i druge kritike*, Osijek, 1987.; *Poetika Miloša Crnjanskog*, Rijeka, 1988.; *Поетика Милоша Црњанског*, Београд, 2012.; *Poredbena i/ili interkulturalna povijest književnosti*, Zagreb, 2001.; *Međuknjiževne rasprave. Poredbena i/ili interkulturalna povijest književnosti* (bitno prošireno i izmijenjeno izdanje), Beograd, 2011.; *Raznoliko pjesništvo. Književno-kritičke zabilježbe (1975-1978)*, Zagreb, 2003.; *Međuknjiževna tumačenja*, Zagreb, 2005.; *Domovinski eseji*, Čakovec, 2009.; *Interkulturalne studije i ogledi*, Zagreb, 2016.; *Međujezična razlaganja*, Čakovec, 2018.

Željko Milanović (Kragujevac, 1975.), studije srpske književnosti završio na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu, gdje je obranio magistarsku (*Stvaralaštvo Dragutina J. Ilića – od slike o Drugome ka poetici*, 2007.) i doktorsku disertaciju (*Imagološki aspekti proze Dubravke Ugrešić i Davida Albaharija*, 2009.). Objavio je knjige *Advocatus diaboli* (2005.), *Od slika o Drugome ka poetici* (2009.), *Dva pisca i Drugi* (2012.), kao i niz tekstova u znanstvenim i stručnim časopisima. U suautorstvu s Ivanom Živančević Sekeruš napisao je monografiju *Uvod u proučavanje makedonske književnosti I* (2018.) i priredio antologiju *Makedonska*

književnost 19. i 20. veka: izbor iz dela makedonskih pisaca (2018.). Na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu predaje predmete na kojima se proučavaju hrvatska i makedonska književnost 19. i 20. stoljeća te akademsko pisanje.

Helena Peričić diplomirala je 1985. komparativnu književnost i anglistiku na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, gdje je i magistrirala 1989. na posljediplomske studiju „Teorija i povijest književnosti“. Doktorirala je na Filozofskom fakultetu u Zadru 1997. obranivši disertaciju *Posrednici engleske književnosti u hrvatskoj književnoj kritici u razdoblju 1914.-1940.* Početkom 1991. zaposlila se kao asistentica na Filozofskom fakultetu u Zadru (od 2002. Sveučilište u Zadru). Od 2016. redovita je sveučilišna profesorica u trajnom zvanju. Predavala je i na Sveučilištu u Splitu, Sveučilištu u Puli te na Hrvatskim studijima u Zagrebu, a desetak je godina predavala na Doktorskom studiju pri Odsjeku za komparativnu književnost Filozofskoga fakulteta u Zagrebu. Godine 2002. bila je lektoricom hrvatskoga jezika na Karlovu sveučilištu u Pragu. Kao pozvana profesorica komparativne književnosti gostovala je predavanjima na brojnim sveučilišnim ustanovama u inozemstvu (Austrija, Češka, Italija, SAD, Nizozemska, Poljska, Grčka) a sudjelovala je i na više od sedamdeset domaćih/stranih i međunarodnih znanstvenih skupova te kao pozvani gost održala dulja izlaganja na međunarodnim konferencijama u inozemstvu (Austrija, Italija, Grčka, Poljska itd.). Objavila je oko 150 što znanstvenih što stručnih radova, desetak knjiga, od kojih je pet znanstvenih, odnosno stručnih te velik broj publicističkih i književnih tekstova (lirika, knjiga dramskih tekstova (*Izići na svjetlo*), dnevnički zapisi (*O riđanu, Petru i Pavlu*) i kratke proze (*Domnana i bijele ovce*). Vidjeti: <https://kroatistika.unizd.hr/nastavnici/helena-pericic>.

Šime Pilić (Brištani /Drniš/, 1948.), red. prof. u m. Predavao više kolegija, od sociologije obrazovanja, uvoda u sociologiju kulture, sociologije hrvatskog društva do sociologije književnosti. Objavio više od 140 znanstvenih i stručnih radova. Među njima i nekoliko knjiga, kao npr. : *Knjiga o nastavnicima* (2008.); *Oko Krke: sociološke studije i rasprave* (2016.), *Osječke sociološke teme* (2019.). U publikacijama *Desničini susreti* objavio (2010.) „Ponešto o stablu i krajoliku u prozi Vladana Desnice“ (2015.); „O agrarnom pitanju u međuratnoj Dalmaciji i radovima dr. Uroša Desnice“. Na svom projektu pokrenuo interdisciplinarni časopis *Titius* kojega je glavni urednik od 2008. do danas. Bio član redakcije časopisa *Pogledi*, predsjednik Savjeta č. *Mogućnosti* i (2001. – 2011.) glavni urednik č. *Školski vjesnik*. Sudjelovao u radu više tijela u kulturnoj, obrazovnoj i znanstvenoj djelatnosti: bio član Prosvjetnog savjeta Hrvatske, Savjeta Zavoda za kulturu Hrvatske, Upravnog odbora Književnog kruga u Splitu i dr. Dobitnik je više nagrada i priznanja, među kojima godišnje Nagrade za znanost „Kruno Prijatelj“ (2006.), Plakete za izuzetan doprinos razvoju Sveučilišta u

Splitu i Nagrade za znanost za životno djelo „Frane Bulić“ (2014.). Jedan od trojice utemeljitelja Filozofskog fakulteta, stoga godine 2015. dobiva *Priznanje* zaslužnom za osnivanje Filozofskog fakulteta u Splitu. Nešto opširniji životopis objavljen u knjizi *Oko Krke* (2016.).

Sanja Roić (Pula, 1953.), redovita profesorica u trajnom zvanju na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, gdje do umirovljenja predaje talijansku književnost. Predavala je i istraživala na talijanskim sveučilištima i na *Freie Universität* u Berlinu. Objavila više autorskih i uredničkih knjiga, brojne znanstvene radove u domaćim i stranim publikacijama iz područja talijanske književnosti kulture (od 16. do 21. stoljeća) te prijevode talijanskih klasika i modernih autora. Vodila je znanstvene projekte. Nagrađena je i odlikovana za zasluge u promicanju talijanske kulture. Na *Desničnim susretima* sudjeluje od 1997. Knjige: *Stranci* (Zagreb 2006.); *Istočno i zapadno od Trsta* (Zagreb 2013.); *Fulvio Tomizza i sudbina granice* (Zagreb – Umag 2019.).

Drago Roksandić (Petrinja, 1948.), prof. emeritus, do 30. rujna 2018. bio redoviti profesor u trajnom zvanju na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, predstojnik Katedre za povijest Srednje i Jugoistočne Europe, voditelj modula Rani novi vijek diplomskog studija te nositelj doktorskog kolegija „Teorije i metode u modernoj i suvremenoj historijskoj znanosti“. Od 1996. voditelj je projekta „Triplex Confinium“ i Centra za komparativnohistorijske i interkulturalne studije. Od 2005. vodi Program Desničini susreti (<http://ckhis.ffzg.unizg.hr>). Bio je programski voditelj europskoga sveučilišnog projekta „Jankovic Castle“ (2011. – 2014.) (<http://kula-jankovica.unizg.hr>). Član je Vijeca CKHIS-a. Najnovije knjige: (suurednik s Latinkom Perović) *Jugoslavija u istorijskoj perspektivi* (Beograd 2017.); *Iluzije slobode. Ogleđi o Vladanu Desnici* (Zagreb 2018.); *Historiografija u tranziciji* (Zagreb 2018.); *Čovjek i prostor, čovjek u okolišu. Ekohistorijski ogleđi* (Zagreb 2018.) i *Annales in Perspective: Design and Accomplishments, Vol 1.* (ur. Drago Roksandić, Filip Šimetin Šegvić, Nikolina Šimetin Šegvić, Zagreb 2019. Kompletna bibliografija do 2018. godine objavljena je u: *Zbornik Drage Roksandića* (ur. Damir Agičić, Hrvoje Petrić i Filip Šimetin Šegvić), Zagreb 2019., 1095–1154.

Nikolina Šimetin Šegvić (Banja Luka, 1987.) diplomirala je 2012. godine povijest na Filozofskom fakultetu u Zagrebu temom „Američka i britanska historiografija o raspadu Habsburške Monarhije“. Pohađa poslijediplomski studij „Moderna i suvremena hrvatska povijest u europskom i svjetskom kontekstu“. Kao povjesničarku zanimaju je prvenstveno intelektualna i urbana povijest, s naglaskom na grad Zagreb, kao i kulturna i društvena povijest općenito, te povijest historiografije i metodologija povijesne znanosti. Bila je urednica časopi-

sa *Pro tempore*. Sudjelovala je na znanstvenim skupovima i konferencijama u Hrvatskoj i inozemstvu te je autorica raznih znanstvenih i stručnih i članaka. Vidjeti, posebno: *Annales in Perspective: Designs and Accomplishments, Vol 1*. (ur. Drago Roksanđić, Filip Šimetin Šegvić, Nikolina Šimetin Šegvić), Zagreb 2019. Organizirala je ili sudjelovala u organizaciji niza znanstvenih skupova, okruglih stolova i popularno-znanstvenih skupova i radionica. Tajnička zaduženja u sklopu *Desničinih susreta* obnašala je od 2012. do 2014. godine.

UPUTE ZA PISANJE PRILOGA U ZBORNIKU RADOVA
(NE)POZNATI DESNICA:
PREMA RUKOPISNOJ OSTAVŠTINI

Svi prilozima moraju biti napisani na računalo, u nekoj od inačica programa MS Word (od MS Word 6.0 nadalje) ili u nekom od programa kompatibilnih s MS Wordom te trebaju biti snimljeni u formatu MS Word dokumenta (*.doc). Obavezno je koristiti se fontom **Times New Roman** (odnosno Times New Roman Ce). Drugim pismima moguće je koristiti se u bilješkama, kad god je riječ o citiranju na izvornom jeziku i pismu. U tekstu priloga veličina slova je **12**, a prored **1,5**. Literatura se citira u bilješkama (fusnotama), a ne u tekstu. Veličina slova u bilješkama je **10**, a prored jednostruki (*single*). Kad se u tekstu navodi izravni citat duži od triju redaka, potrebno ga je uvući u poseban odlomak s jednostrukim proredom i veličinom slova **11**, bez navodnih znakova.

Ako se u citatu ispušta dio teksta, on se označava točkama unutar oblikih zagrada: (...). Ako je u citatu potrebno dodati riječ koja nedostaje ili se razrješava kratica, to se piše unutar uglatih zagrada [...]. Svaki rad mora sadržavati **sažetak** (između 1.000 i 1.500 znakova), **ključne riječi** (najviše osam), **popis literature** te **duži sažetak** (oko 2.000 znakova), za koji će uredništvo osigurati prijevod na engleski jezik. Radovi opsegom ne bi trebali prelaziti jedan arak (16 kartica, odnosno 30.000 znakova). Ovisno o tehničkim mogućnostima, u zbornik će se uvrstiti i određen broj crno-bijelih priloga. Priloge treba poslati u posebnom dokumentu, u što većoj rezoluciji, u jednom od sljedećih formata: *.jpeg, *.gif, *.tiff ili *.bmp. Autori mogu u tekstu označiti mjesto na kojem bi se slikovni prilog trebao nalaziti. Uredništvo uz članke na hrvatskom jeziku prihvaća i članke pisane bosanskim, crnogorskim i srpskim jezičnim standardom, no zbog financijskih razloga ne može jamčiti kvalitetnu lekturu za tekstove koji nisu napisani na hrvatskom jeziku. Stoga se autori tekstova napisanih na tim trima jezicima mole da dostave pravopisno i jezično uređen članak. Rad i slikovne priloge treba poslati elektroničkom poštom uredništvu do **30. travnja 2021.** na e-mail: drago.roksandic@ffzg.hr.

UPUTE ZA PISANJE BILJEŽAKA I POPISA LITERATURE

Prezime autora – mali verzal (smanjena velika slova; *small caps*)

Naslov knjige – kurziv (udesno nagnuta slova)

Naslov članka – kurent (obična slova)

Naslov časopisa – kurziv

Isto – kurziv

Isti – mali verzal

Oznaka bilješke stavlja se iza interpunkcijskog znaka.

2.1. Citiranje knjige

Ivan BASIĆ, *Od domus episcopi do kule Jankovića. Prostorni razvoj Kule Stojana Jankovića u Islamu Grčkom*, Zagreb 2010., 44–55.

Pri navođenju stranice ili stranica ne koristi se kratica str. Ako se navedeno djelo ponovno citira u idućoj bilješci, piše se *Isto* (ako se citira ista stranica).

Ako je broj stranice različit od prethodnog, navodi se npr. *Isto*, 60. Između naslova i podnaslova knjige piše se točka. Kad se isto djelo ponovno navodi u tekstu na drugome mjestu, koristi se skraćeni oblik, koji se sastoji od početnog slova imena te prezimena autora, a – po potrebi – i skraćenog naslova knjige: npr. I. Basić, *Od domus episcopi do k. Jankovića*. Samo u kraćim radovima i s malo bilježaka može se koristiti kratica ISTI, ako se od istog autora neposredno nakon prvog spominje i drugo djelo.

2.2. Članci u časopisima

Zvonko Kovač, „Poezija Vladana Desnice – Pokušaji intertekstualne analize“, *Republika*, 54/1998., br. 11–12, 93–105.

Najprije se navodi broj godišta objavljivanja časopisa (u nekim publikacijama često označen s „vol.“; u ovom slučaju 54), zatim godina objavljivanja dotičnog primjerka (1998.) te naposljetku njegov broj (br. 11–12). Nakon podataka o časopisu slijedi broj stranice ili stranica (93–105). Kad se citira članak iz časopisa ili prilog iz knjige ili zbornika radova, u bilješci ispod teksta navodi se samo citirana stranica, a u popisu literature raspon stranica.

2.3. Citiranje priloga u knjigama ili zbornicima radova

Dušan Marinković, „Nove spoznaje o Vladanu Desnici“, *Desničini susreti 2005. – 2008. Zbornik radova* (ur. Drago Roksandić i Ivana Cvijović Javorina), Zagreb 2010., 241–254.

2.4. Citiranje novina

„Vladan Desnica – pisac koji povezuje“, *Zadarski list* (Zadar), br. 3759, 20. 9. 2010., 2.

2.5. Citiranje arhivskih fondova

Hrvatski državni arhiv, Zagreb (dalje: HDA), Predsjedništvo zemaljske vlade (dalje: PrZV), 6-14/54-17089/1920., kut. 1.

2.6. Citiranje iz enciklopedija

„Vladan Desnica“, *Opća enciklopedija Jugoslavenskog leksikografskog zavoda* (dalje: OeJZ), sv. 2., Zagreb 1977., 305.

Ako je u enciklopediji navedeno ime autora članka, ono se može navesti i u citatu, na način na koji se navode imena autora članaka u časopisima (ime i prezime ispred naslova članka, ime kurentom, a prezime verzalom).

2.7. Citiranje s World Wide Weba

Vladan JOVANOVIĆ, „Članovi porodice Desnica u jugoslavenskim enciklopedijama i leksikonima“ (<http://www.cpi.hr/download/links/hr/7319.pdf>)

2.8. Citiranje televizijske emisije

TV interview. Misli 21. stoljeća (Suočavanje s istinom, gost: Franjo Šanjek), urednik Branimir Bilić, Hrvatska televizija, Zagreb 29. 11. 1999.

POPIS SUDIONIKA

- dr. sc. **Dubravka Bogutovac** (Zagreb)
dr. sc. **Bojan Đorđević**, red. prof. (Beograd)
dr. sc. **Matko Globačnik** (Zagreb)
dr. sc. **Iva Grgić Maroević**, red. prof. (Zadar)
dr. sc. **Vladimir Gvozden**, izv. prof. (Novi Sad)
dr. sc. **Zorica Hadžić**, izv. prof. (Novi Sad)
dr. sc. **Zvonko Kovač**, red. prof. (Zagreb)
dr. sc. **Željko Milanović**, izv. prof. (Novi Sad)
dr. sc. **Helena Peričić**, red. prof. (Zadar)
dr. sc. **Sanja Roić**, red. prof. u m. (Zagreb)
dr. sc. **Drago Roksanđić**, prof. emeritus (Zagreb)
Nikolina Šimetin Šegvić, doktorandica (Zagreb)

Desničine susrete 2020. financiraju i materijalno pomažu:

Gradski ured za kulturu Grada Zagreba

Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske

Ured za nacionalne manjine Vlade Republike Hrvatske

Srpsko kulturno društvo „Prosvjeta“

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Hrvatsko društvo pisaca, Zagreb

DESNičINI SUSRETI 2020.
(NE)POZNATI DESNICA:
PREMA RUKOPISNOJ OSTAVŠTINI

Nakladnik

Filozofski fakultet u Zagrebu
FF press
I. Lučića 3, Zagreb

Za nakladnika

prof. dr. sc. Miljenko Šimpraga

Urednici

dr. sc. Drago Roksandić, prof. emeritus
dr. sc. Matko Globačnik

Tehnički urednik

Boris Bui

Računalni slog i oblikovanje naslovnice

Boris Bui

Lektura i korektura

dr. sc. Samanta Paronić

Tisak i uvez

Kolor klinika d.o.o., Zagreb

studeni 2020.

ISBN 978-953-175-880-2

CIP zapis je dostupan u računalnom katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu
pod brojem 001080368

